

KURIER WIECZORNY

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Mikołajska 3. Tel. Nr. 164-20. Redaktor naczelny przyjmuje w środy i piątki od godz. 18—19. Sekretarz redakcji przyjmuje codziennie od godz. 18—19 z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych. — Rękopisów nie zwraca się. — Niezamówionych artykułów nie honorujemy.

Nr. 86

Kraków, wtorek 15 czerwca 1937 r.

Rok I

SENSACYJNY WYWIAD z hiszpańskim ministrem spraw zagran.

London. — „Daily Telegraph“ ogłasza wywiad z hiszpańskim ministrem spraw zagran. Girałem, z którego wynika, że propozycja 4 mocarstw utworzenia strefy bezpieczeństwa w portach hiszpańskich napotyka na poważne zastrzeżenia rządu w Walencji.

„O ileby strefy bezpieczeństwa miały być utworzone w portach rządowych, to stałyby one otworem dla obserwacji naszej działalności przez nie mieckie i włoskie okręty, które mogłyby przekazywać tego rodzaju informacje powstańcom. O ileby strefy bezpieczeństwa zostały utworzone w porcie, będącym w rękach powstańców, to utrudniłoby to nam bombardowanie takiego portu z powietrza, albo

wiem niezawsze można bomby zrzucać z absolutną dokładnością. Powstańcy mogliby przeto wykorzystać sąsiedztwo takich stref, aby być całkowicie bezpiecznymi przed atakami z powietrza. Właściwym miejscem dla okrętów kontroli morskiej jest odległość 10 mil od brzegów i nie powinny one w ogóle korzystać z portów hiszpańskich jako baz, lecz udawać się do portów niehiszpańskich. Wydaje mi się, że o ile system kontroli morskiej ma ulec rewizji, to najbardziej pożyteczną i skuteczną metodą byłoby używanie flot mieszanych. O ile byłoby to niemożliwe, to wówczas może obecność na pokładzie okrętów kontroli obserwatorów neutralnych, była

by wielką pomocą. Np. gdyby brytyjscy lub francuscy obserwatorzy byli na pokładzie okrętów niemieckich i włoskich, to wówczas odczuwalibyśmy większą gwarancję, że kontrola będzie wykonywana obiektywnie, minister oświadczył, że nie rozumie dlaczego konieczny jest rozejm, o ile mają być wycofani ochotnicy z obu stron. My ze swej strony — oświadczył min. Giral — jesteśmy całkowicie gotowi do wycofania walczących po naszej stronie ochotników, ale nie możemy się zgodzić na żadne zawieszenie działań wojennych. Nie rozumiem, dlaczego walka ma być wstrzymana, aby umożliwić wycofanie pewnych oddziałów.

W wielu wypadkach cudzoziemcy w ogóle nie są blisko frontu walki.

Świeże kwiaty
wiązanki
bukiety
kosze
artystycznie
wykonuje
*Palais
de Fleurs*
WISLNA 2 Tel. 135-77

Proces Szczerbowskiiego o zabójstwo post. Kędziory

(Telef. od specjalnego wysłannika)
(k) Brześć nie przypomina obecnie w niczym pamiętnych dni, kiedy rozszalała nienawiścią i żądzą rabunku szumowiny, grasowały po ulicach miasta.

Dziś uspokoiły się jako tako niezdrówie namiętności. Natomiast uwaga całego miasta jak również i całej Polski zwrócona jest na proces 18-letniego chłopca, który zabił śp. post. Kędziorę. Zainteresowanie procesem jest bardzo wielkie. Świadczy o tym ilość przybyłych dziennikarzy, tak polskich jak i zagranicznych. Od wczesnego rana budynek sądu, w którym toczy się ma proces Szczerbowskiiego otoczony jest tłumem mieszkańców tego tragicznego miasta. Policja i woźni sądowi bacznie kontrolują bilety wstępu.

Zasadniczo sprawa jest pospolitą, gdyby nie to, że endecja stara się z tego uczynić wielki proces antyżydowski, rozpalić do żaru namiętności i upiec przy tej okazji swoją pieczeń.

Na ławie oskarżonych zasiada 18-letni Wolf vel Wetwel Szczerbowski, któremu akt oskarżenia zarzuca zabójstwo z art. 225, par. 1 Kod. Kar., który to głosi: „kara nie może być niższa od 5 lat więzienia, a najwyższa opiewać może na dożywotnie więzienie nie wyłączając kary śmierci“.

Dla władz śledczo-prokuratorskich powstała kwestia wieku podsądnego,

metryki bowiem nie posiada. Ustalono tylko, że urodził się w lutym w roku 1919. Nadto w więzieniu badał go lekarz biegły sądowy, który ustalił, że ma on lat 18.

Co działo się w Brześciu, mamy wszyscy żywo w pamięci, zbytecznym jest o tym teraz wspominać. Przytoczymy tylko pokrótce dla orientacji Czytelników wypadek zabójstwa, oraz kilka szczegółów, które do tego pożałowania godnego, zbrodniczego czynu doprowadziły.

Starszy posterunkowy Stefan Kędzióra, w towarzystwie innego wywiadowcy w Mięsnym Załuku, w piwnicy Ajzyka Szczerbowskiiego wykryli większą ilość mięsa, pochodzącego z nielegalnego uboju rytualnego, wagi coś około 120 kg. Gdy Kędzióra załadowywał skonfiskowane mięso na dorożkę, w pewnym momencie wysunął się z tłumu 18-letni Wolf Szczerbiński i nagle jakby w jakimś dziwnym szale, ugodził Kędziorę w plecy dużym nożem rzeźniczym, po czym rzucił się do ucieczki.

Kędzióra ostatkiem mdlejących sił dobył rewolweru i oddał kilka strzałów za uciekającym, jednak chybił, trafił natomiast w nogę Ajzyka Szczerbowskiiego, ojca Wolfa.

Kędzióra przewieziony do szpitala, zmarł o 8-mej rano.

Wolfa Szczerbowskiiego ujęto dopiero 16 maja br.

Przyznał się on do zabójstwa. Z początku zeznał, że, widząc jak Kędzióra ni z tego ni z owego strzela do jego ojca, rzucił się na wywiadowcę. Ale potem zeznania te cofnął i oświadczył, że miał żal do Kędziory za to, że już 3-krotnie konfiskował mięso jego ojca.

Zamach na premiera Bluma

Warszawa, (tel. wł.). — W jednym z urzędów pocztowych przedmieścia paryskiego zatrzymano przesyłkę, zaadresowaną do premiera Bluma. Jako nadawca przesyłki figurowała oso-

ba o sfiogowanym nazwisku, która od kilku lat wysyła wciąż za pośrednictwem poczty pakunki zawierające maszynę piekielną i środki wybuchowe.

Stalin uległ atakowi serca

Warszawa, (tel. wł.). — Nadeszła z Wiednia następująca wiadomość, która ukazała się w kilku dziennikach wieczornych: Wczoraj w godzinach popołudniowych wyjechał z Wiednia do Moskwy profesor doktor Eppinger specjalista od chorób sercowych. Doktor Eppinger wezwany został do łóżka Stalina, który przed posiedzeniem WCiK, uległ groźnemu atakowi serca. Stan chorego jest groźny. Ciśnienie krwi jest bardzo wysokie. Stalin cierpi podobno na manię prześladow-

czą. Stan jego nerwów jest niepokojący.

Rozeszły się również pogłoski, które dotychczas nie uzyskały potwierdzenia, że w niedzielę dokonano zamachu na Stalina, w wyniku którego miał on zostać zabity. Nie wiemy czy nie jest ta wiadomość wytworem podnieceni, jakie ogarnęło koła polityczne po ostatniej rozgrywce Stalina z Czerwoną armią.

Baissa na giełdzie nowojorskiej

Nowy Jork. PAT. — Giełdy zarejestrowały w dniu wczorajszym najniż-

sze kursy od sierpnia 1936 r. Znaczna część papierów wartościowych pierwszorzędnej jakości straciła aż do 7 i pół punkta. „New York Sund“ przypisuje obecną baissę niepokojom strajkowym, a w szczególności „akcji rządu, która nie może utrzymać porządku i zabezpieczyć własność prywatną i publiczną“.

— W Atlixco (stan Pueblo) w Meksyku, autokar zderzył się z samochodem ciężarowym, wiozącym naftę. 31 osób odniosło rany, w tym 29 osób ciężkie.

Do wynajęcia

przy ul. Karmelickiej 47

lokal sklepowy, kawalerka dwupokojowa komfortowa, mieszkania pełnokomfortowe dwu- i trzypokojowe słoneczne. 401/37

Chcesz mieć mir i być kochany
Noś kołnierzyk w pralni brany!

„PRALNIA“

i tylko

335/37

Kraków, WOLNICA 8

pierze najpiękniej!

Kołnierz 10 groszy. — Ubranie 3.50 zł.

? Gorąca krew - i miłość królewska ?

TYDZIEŃ POLITYCZNY

przy 43 stopniach

(x) Dzisiaj w południe termometr wskazywał w Warszawie 43 st. w słońcu, a 37 w cieniu.

P. I. M. powiada, że nie należy się spodziewać w najbliższych dniach ochłodzenia, raczej upały jeszcze się spotęgują.

Z południowego wschodu napływają na Polskę masy powietrza zwrotnikowo-kontynentalnego powodując w całym kraju temperaturę wprost tropikalną.

Prezydent Starzyński „mści się“ na Warszawiakach za ostatnie niepowodzenia w Sejmie i ograniczył im wodę do skrapiania ulic, to też najstarsi ojcowie syreniego grodu takiego kurzu jak pamięć ich sięga nie pamiętają.

Wobec tego nie też dziwnego, że wybrałem się dzisiaj nad Wisłę.

Ruch tu olbrzymi, „fachowcy“ obliczają, że w upalne te dni przewija się przez plażę wiślaną ponad 100.000 osób, które kąpią się gdzie tylko kto dopadnie, zarówno na oficjalnych płażach, jak i w zacisznych miejscach niedozwolonych i nie strzeżonych.

Owe 100.000 nagusów... (nie Negusów) tych najszcześniejszych, którzy interesują się raczej „chłodem wiślanym“ niż polityką i o których politycy powiadają, że są... „potężnym nieprzyjacielem ugrupowań i organizacji politycznych, albowiem stanowią społeczeństwo apatyczne, bezwładne, bierne, (nie wiadomo jednak co pod tym słowem myślą) i obojętne“. Ów apatyczny narodek z nad Wisły nie sobie naturalnie nie robi z ONR czy OZN i zamiast politykować wypija olbrzymie masy wód gazowych i napojów chłodzących, a pozatem pluska się we soło po falach Wisły w takt patefonu, radia czy innej imprezy muzycznej.

Nie wszyscy jednak są tego zdania, „że dobry chłodziak, nie jest zły“. — Panowie posłowie do Sejmu powiadają n. p., że masy tropikalnego, gorącego powietrza nie dotyczą ich zupełnie... a przeznaczone są wyłącznie dla „szarego człowieka“.

Toteż nie oglądając się na 43 st. w słońcu, marszałek Sejmu zwołał posiedzenie plenarne na środę dn. 16 o godz. 11 i podczas największego nasilenia temperatury omawiane mają być nowele do ustawy o szkołach aka-

(Od naszego koresp. warszawskiego.)

demickich i ustawa o PAL-u (naturalnie nie o tym — na którym w piekielnych torturach męczeńską śmierć ponieśli skazańcy).

Należy się spodziewać, że dyskusja nie będzie „gorąca“.

Już dzisiaj przed otwarciem plenarnego posiedzenia sejmowego grupki posłów i senatorów w kuluarach i bufecie sejmowym szepczą sobie na ucho... nowości polityczne.

„Na tapet“ bierze się „mającego ustąpić“ razem z min. Świętosławskim i Poniatowskim, min. Ulrycha. Dwojka stale ustępujących ministrów powiększyła się do trzech. Ponawia się pozatem plotka o powołaniu po feriach, na ministra spraw wewnętrznych wojewody śląskiego Grażyńskiego, który ma się zająć rozwiązaniem problemu śląskiego.

Notatka Polonii o rozpisanu listów

gończych za Wojciechem Korfantym, jest żywo komentowana, tym bardziej że gazety narodowe trąbią na alarm, iż list gończy nie przyczyni się do pacyficyzacji umysłów w Polsce tym bardziej na Śląsku i utrudni tylko konsolidację narodową.

Jeżeli już mowa o prasie narodowej to nie można pominąć faktu rozbiecia wśród ONR oraz rozdźwięku między ONR a Stronnictwem Narodowym.

Po bankructwie „Jutra“ „konkurencję narodową“ ogarnął szal radości i o tych co wczoraj jeszcze byli czołowymi teoretykami dzisiaj mówi się jak o aferzystach i złodziejach.

Poza tym owi „patentowani obrońcy Narodu“, ów „jedyny w Polsce czynnik“ wzajemnie sobie rozbijają

hby. Raz Falanga Orędownikowi, to znowu Falanga redaktorom ABC.

W szlachetny, wypróbowany na innym „ideowym“ odcinku sposób 6-ciu napastników napada na jednego, — dwóch chwytają go za ręce, a 4-ch bije go łomem po głowie, lub gdzie się da i czym się da.

Z tyłu, po głowie, tchórzliwie! To ci dopiero rycerze!

ABC dało receptę, nie też dziwnego, że z recepty tej sami skorzystali. Redaktorzy ABC od Falangi dostali żelaznym łomem po głowie...

Tak być właśnie powinno od początku. Teraz to ma już właściwy i racjonalny cel...

Nazajutrz pisze się w prasie narodowej:

Chcesz się zdrowo uśmieć —

czytaj

„SZPIŁKI“

Wszędzie do nabycia. Oddział krak. św. Jana 2 II. p.

Otwarcie wystawy w Zachęcie

Onegdaj w Zachęcie otwarta została wystawa „Łowiectwo w sztuce polskiej“. Uroczystego otwarcia wystawy z ramienia Polskiego Zw. Łowieckiego i Komitetu Honorowego wystawy dokonał min. Zyndram - Kościółkowski.

Polski Zw. Łowiecki wyznaczył 3 nagrody za najlepsze dzieła związane z tematami łowieckimi, przy czym jedna w postaci miesięcznego pobytu w lasach starachowickich z całym utrzymaniem.

Nagrody ufundowali pp.: minister spraw zagranicznych, minister W. R. i O. P., prezydent m. st. Warszawy oraz Państwowa Wytwórnia Prochu.

Do sądu konkursowego należą: gen. broni Kazimierz Sosnkowski, prezes Polskiego Zw. Łowieckiego i prezes Komitetu Honorowego wystawy — jako przewodniczący oraz jako członkowie: St. Brzeziński, T. Cieślowski, W. Garczyński, J. Gieysztor, S. Krzywoszewski i B. Kopeczyński.

Wystawa łowiecka obejmuje ok. 70 lat sztuki polskiej. Serię retrospektywnego pokazu nieżyjących artystów zaczyna January Suchodolski (1797 — 1875), a w porządku chronologicznym następują obrazy: Juliusza Kosaka, Fr. Kostrzewskiego, M. El. Budriollego, Brodowskiego, Brandta, Chełmońskiego, A. Wierusz - Kowalskiego, Gierymskiego, Ajdukiewicza, J. Rosena, W. Strzałeckiego, Ryszkiewicz, Fr. Ejsmonda, H. Weyssenhoffa, St. Wolskiego, M. Wywiórskiego, Sierstrzeńciewicza i in. Dział współczesny reprezentowany jest przez z górą 100 prac wybitnych artystów zarówno starszego jak i najmłodszego pokolenia, uprawiających tematy myśliwskie.

Cenniejsze dzieła zaprezentowane na wystawie przewiezione zostaną do Berlina, gdzie stanowią część imponującego działu polskiego na wielkiej międzynarodowej wystawie łowieckiej, przygotowywanej na jesień r. b.

Zniżki kolejowe dla wycieczek szkolnych

W związku z okresem wzmożonego ruchu wycieczek szkolnych, należy wyjaśnić, że młodzież szkół powszechnych, średnich, wyższych i specjalnych, uczestnicy kursów oświaty pozaszkolnej i harcerze, oraz nauczyciele szkół powszechnych, korzystają przy wycieczkach i przejazdach grupowych na kolonie i obozy ze zniżki kolejowej w wysokości 66 proc. Zniżka udzielana jest zasadniczo gru-

pom, liczącym co najmniej 10 uczestników, przy czym jedenasta osoba korzysta z bezpłatnego przejazdu. Jeśli idzie o nauczycieli szkół powszechnych, to ulgi przysługują już grupom pięcioosobowym.

Zależnie od kategorii osób, biorących udział w wycieczce, zniżka przyznawana jest albo automatycznie, albo też na podstawie zezwolenia okręgowej dyrekcji kolejowej.

Konkurencja firm gdańskich

Rozporządzenie o oznaczaniu pochodzenia niektórych kategorii towarów w wewnętrznym handlu detalicznym nakłada na producentów szeregu artykułów obowiązek ich oznaczania w określony sposób. Rozporządzenie to stosuje się jednak wyłącznie do towarów, wyprodukowanych w kraju, nie dotyczy zaś towarów wyprodukowanych poza obszarem Rzeczypospolitej, co stawia firmy zagraniczne w pozycji korzystniejszej, niż firmy krajowe.

Ostatnio Związek Izby Przemysłowo-Handlowych wystąpił w tej sprawie do władz, podkreślając, że na rynek polski przenika z obszaru w. m. Gdańska szereg artykułów produkcji gdańskiej lub zagranicznej, jak: kosmetyki, perfumeria, mydło, środki odżywcze i lecznicze oraz konserwy, bądź w ogóle bez oznaczenia, bądź z oznaczeniem, mogącym wprowadzić nabywcę w błąd odnośnie kraju produkcji towaru. Towary te, dzięki wspomnianej preferencji w zakresie ozna-

czania, mają ułatwioną konkurencję z wyrobami pochodzenia krajowego.

Obowiązujący w tym względzie stan prawny w ogóle wywołuje coraz częstsze narzekania ze strony zainteresowanych sfer gospodarczych, które podnoszą, że pod względem ograniczeń swobody konkurencji, wyroby zagraniczne winny być traktowane narówni z krajowymi.

Złóż grosz na F. O.M.

Ruch narodowy, dążący do radykalnej przebudowy społecznej, politycznej i gospodarczej; radykalnej zarówno pod względem głębokości cięć na korzeniu zła — ustroju współczesnego, jak i pod względem skuteczności metod pracy, liczyć się musi z ewentualnością takiego właśnie wstrząsu.

ONR bije się między sobą żelaznymi pałkami, zaś ze Stronnictwem Narodowym żyje na zaognionej stopie wojennej. Wspólnie zaś zwalczają O. Z. N., aczkolwiek sfery OZN łudzą się, że nastąpi bratnie zbliżenie.

Nietylko Wieczór Warszawski czy Goniec, Falanga lub ABC, ale i Warszawski Dziennik Narodowy „pokpiwająco“ piszą dzień w dzień o ruchu konsolidacyjnym, co na terenie politycznym nazywa się „głębokim ukłosem jednej strony“ bez odpowiedzi z drugiej.

Mimo zwrotnikowego gorąca pan wicepremier jest ruchliwy.

W niedzielę przemawiał na Zjeździe Zarzewiaków, a wróciwszy do Warszawy organizuje herbatkę dla przedstawicieli rozmaitych sfer gospodarczych.

Dlaczego „herbatka“ a nie „mrożona kawa lub lody“?

Widocznie trzeba „biadającym“ przedstawicielom „zrobić parówkę“ i należy ich raczej „rozgrzać“ a nie chłodzić.

Jak wiadomo, inicjatywa tej herbatki zrodziła się na tle różnego rodzaju biadań przemysłu, z powodu prowadzonej przez rząd polityki cen i rządowej akcji inwestycyjnej.

Klin klinem! Na kanikułę „parówka“ dobrze robi i jest nadzieja, że po kilku herbatkach inicjatywa prywatna panów przemysłowców potrafi z polepszającej się koniunktury gospodarczej wyciągnąć należyte i grubo brzęczące korzyści.

Pan wicepremier i minister skarbu jest pozatem — według prasy narodowej — atakowany przez Sławkowców, albowiem za autora pomysłu wezwania rzeczoznawców na Komisję Kontroli Długów Państwowych uchodzi b. premier prof. Kozłowski.

Podkreślany jest także fakt, że przewodniczącym komisji jest senator Evert, który jako generalny referent budżetu miał w Senacie bardzo ostre starcie z wicepremierem Kwiatkowskim, albowiem za pesymistyczną ocenę sytuacji przez senatora otrzymał od wicepremiera ostrą odprawę. P. Evert uchodzi za zwolennika t. zw. grupy pułkownikowskiej.

Poza tym mimo kanikuły, następny tydzień polityczny zapowiada się ruchliwie.

W najbliższą niedzielę odbędzie się jak wiadomo Kongres Młodej Wsi.

Organizatorzy powiadają, że kongres nie będzie miał znaczenia manifestacji politycznej, a tylko chce pokazać dorobek pracy zorganizowanych mas młodzieży wiejskiej, jednak... krąży wersja, że na kongresie tym przemawiać ma p. Marszałek Polski.

Poza tym odbędzie się wielki Złot Sokołów. Czy i ile prawdy jest w lansowanej rewizycie „Arkonii“, nie da się w tej chwili przesądzić.

Meteorologowie informują:

Od zachodu zaczynają napływać na Polskę masy powietrza polarno-morskiego, powodując w pasie ścierania się z powietrzem zwrotnikowo-kontynentalnym, — burze i przelotne deszcze.

Czy P. I. M-owi można wierzyć?

RUCH LUDNOŚCI W KWIETNIU 1937 R.

W ciągu miesiąca kwietnia br. zawarto w Krakowie małżeństw 127 (176), w tym chrześcijańskich 101 (130). Urodziło się żywo dzieci 235 (261), nieślubnych 34 (49), w czym z małżeństw żydowskich rytualnych 7 (11). — Wśród żywo urodzonych było chłopców 115 (133). W tym samym okresie czasu zmarło osób 206 (246). Liczba zmarłych w szpitalach wynosiła osób 65 (88). Z przyczyn śmierci najczęściej przypada na choroby serca 39 i na gruźlicę 37. Wśród zmarłych było chrześcijan 148 (199).

